

תפ"ח 5595/12/19 - מדינת ישראל נגד גיורא אהרון פרי

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 5595-12-19

בפני: כב' ס. הנשיאה, השופט אריאל ואגו - אב"ד
כב' השופט אלון אינפלד
כב' השופט אריאל חזק

המאשימה: מדינת ישראל
נגד
הנאשם: גיורא אהרון פרי
החלטה

זוהי החלטה בבקשת המדינה להגיש ראיות הזמה.

רקע

1. כתב האישום מייחס לנאשם עבירת רצח בנסיבות מחמירות. לפי כתב האישום, הנאשם ירה באשתו בחדר השינה בביתם, באמצעות אקדחו, לאחר שהחליט לגרום למותה.
2. הנאשם מודה כי אשתו מתה מאקדחו בנוכחותו, אלא שלטענתו היה זה עקב תאונה. לגרסתו, המנוחה הקניטה אותו בנופפה האקדח בידה, ונפלט כדור. הנאשם ניסה לחטוף האקדח מידה, ובמהלך ניסיונו זה, נפלטו כדורים אשר חלקם פגעו במנוחה. זאת, ללא כל כוונת פגיעה מצדו.
3. המדינה טוענת כי ממצאי הזירה השונים אינם מתיישבים עם גרסת הנאשם. המדינה סבורה, בין השאר, כי ניתן ללמוד מממצאי הזירה בכללותם, כי כדור אחד נורה לראש המנוחה כאשר ראשה היה צמוד לרצפה.
4. בשלב איסוף הראיות בזירה, לא נמצא סימן ברצפה היכול ללמד כי קליע פגע ברצפת הבית, לאחר שעבר דרך ראש המנוחה. זאת, למרות שנעשה ניסיון לחפש ממצא כזה. אולם, עמדת מומחה המדינה הייתה כי אין בהעדרו של הממצא כדי לשלול את המסקנה הנלמדת, לשיטתו, ממכלול הראיות, לפיה היה ירי אל ראש המנוחה כאשר זה צמוד לרצפה, שכוון למעשה גם לרצפה וכי הכדור שעבר דרך הראש פגע ברצפה.
5. בפרשת ההגנה העיד מומחה מטעמה, אשר התייחס למכלול ממצאי הזירה, כפי שנמצאו על ידי גורמי המשטרה. לשיטתו, מכלול הממצאים אינו מחייב את המסקנות אליהן הגיעה התביעה, ולכאורה הממצאים מתיישבים גם עם גרסה של מאבק בין שניים, וירי שלא כוון לפגוע בגוף.
6. בין השאר, סבור מומחה ההגנה כי, העדרו של סימן לפגיעת קליע ברצפה לאחר ירי בראש שהיה צמוד לרצפה, אמנם אינו בלתי אפשרי אך הוא בהחלט בלתי סביר. לפיכך, לשיטתו, יש בהעדר סימן פגיעה ברצפה משום קושיה של ממש על מסקנותיו של המומחה מטעם המדינה. עם זאת אישר המומחה, כי אם תהיה ראייה המלמדת כי התקיים מגע בין הקליע במסלולו לבין הרצפה, סבירות התזה של התביעה תעלה.

הבקשה והתגובה

7. כעולה מכתבי הטענות של הצדדים, לאחר הגשת חוות דעת מומחה ההגנה, ובטרם נחקר, ערכה המאשימה בדיקה חוזרת לרצפת הבית בזירת האירוע. בהמשך לבדיקה זו, ולאחר סיום עדות מומחה ההגנה, ערך מומחה הזירה מטעם התביעה מסמך הבהרה לחוות דעתו. כמו כן, הוכנה חוות דעת של מומחה מז"פ, עם מזכר נוסף.

8. **המדינה מבקשת** להגיש את המסמכים החדשים (ולהעיד העדים), וזאת כדי "לסתור טענה העולה מראיות ההגנה לפיה העדר פגם על הרצפה באזור ראשה של המנוחה אינו סביר לאופן הירי שאותו מתארת המאשימה... טענה שהמאשימה לא יכלה לצפות מראש את הבאתה על ידי ההגנה".

9. **הסנגור מתנגד** נחרצות להבאת הראיות החדשות. לשיטתו, הראיות אינן עומדות בתנאי שנקבע בסעיף 165 לחוק סדר הדין הפלילי. שכן, טענות ההגנה בהקשר לאפשרות מציאת פגם כתוצאה מירי. המומחה היה לצפות מראש", כפי שתנאי זה פורש בפסיקה, אותה אזכר הסנגור בתגובתו. לשיטתו, אין מקום לאפשר למדינה לנסות לבצע "מקצה שיפורים" שנתיים לאחר בדיקת הזירה, מבלי שעלתה כל הפתעה בעדות מומחה ההגנה.

10. טענתו המהותית של הסנגור היא כי הנושא לגביו מתבקש להגיש ראיות נוספות, היה ידוע מראש. שכן, כבר בשלב החקירה בדק מומחה התביעה את הרצפה בהקשר לאפשרות מציאת פגם כתוצאה מירי. המומחה היה מודע להעדר הממצא ברצפה כאשר קבע בחוות דעתו שיש סבירות גבוהה מאוד כי המנוחה נורתה במנח עליו הצביע. יתרה מכך, כבר בחקירה הראשית נשאל המומחה על עניין זה על ידי בית המשפט. אף בחקירה הנגדית רבו שאלות הסנגור ושאלות בית המשפט ביחס להעדר של ממצא פגיעת ירי על הרצפה. תגובתו העקבית של המומחה הייתה כי אין ממצא ברצפה המתאים למקום ראשה של המנוחה. כן ציין מומחה התביעה, כי לא הייתה אפשרות לבצע בדיקה נוספת, נוכח תנאי הזירה.

11. המדינה התבקשה להגיב לטיעון המשפטי של ההגנה.

12. **המאשימה טוענת** כי מומחה התביעה העיד על כך שנתקל בעבר במקרים בהם, במצבים דומים, לא נשאר סימן על הרצפה. כן העיד כי אמנם אין הוא יכול ליתן הערכה מספרית בדבר הסיכויים לכך, אך זהו "תרחיש סביר במקרה זה". לכן, מומחה התביעה לא ראה בהעדר הממצא משום קושיה על התזה שהציע.

13. אמנם, שאלת קיומו של פגם או העדרו, נשאלה בחקירה ובשלב פרשת התביעה. המדינה באותה עת פעלה על סמך ההנחה שלא נמצא פגם, אך סברה כי אין בהעדר הפגם משום קושיה על שיטתה. דא עקא, שחוות דעת מומחה ההגנה טענה כי אין זה סביר שלא ימצא פגם, אם הירי היה אכן כפי שמעריכה המדינה. עמדתו זו של מומחה ההגנה, לפיה התזה של התביעה אינה סבירה משום העדר פגם, היא החידוש אותו התביעה לא צפתה, כאשר התביעה הניחה שאין באי מציאת הפגם משום קושיה.

14. המאשימה סבורה כי התפתחות זו יכולה להצדיק הבאת ראיות הזמה. לחלופין, מבקשת המדינה כי הראיות המתבקשות ייגבו כראיות מטעם בית המשפט, לפי סעיף 167 לחוק סדר הדין הפלילי.

דין

15. לאחר עיון בטענות הצדדים, החלטנו לקבל את בקשת התביעה, לאשר הגשת "ראיות נוספות מטעם התובע" לפי סעיף 165 לחוק סדר הדין הפלילי, היינו "ראיות הזמה". זאת, בכפוף לעדות המומחים. אין צריך לומר כי בהחלטה זו נפתח גם הפתח להגשת ראיות נאשם לסתור, לפי סעיף 166 לחוק.

16. לאחר עיון, מצאנו ממש בטענות שני הצדדים. מציאות, אותה תיאר השופט פוגלמן בע"פ 8653/10 **פלונית נ' מדינת ישראל** (28.7.11), אליו הפנה הסנגור "ברי כי לא קיימת הצדקה לאפשר הבאת ראיות הזמה כשלא הייתה כל מניעה מצד התביעה להביא את ראיותיה במועד. ואולם בין אפשרות אחרונה זו לבין מצב שבו הובאה ראיה מפתיעה שלא היה כל יסוד להניח כי תובא, קיים מרחב". השאלה כיצד יש לדון במקרים הנופלים בגדר אותו מרחב, נדונה באותה פרשה.

17. נפסק בפרשת **פלונית**, כי "אין מקום לפרש את הסעיף באופן דווקני המונע הבאת ראיות נוספות בכל מקרה שבו קיימת אינדיקציה מסוימת מראש לסוג טענות שעתידות להיטען על-ידי הצד שכנגד. לטעמי, גם אם הנושא הכללי שבגדרו מובאות ראיות ההגנה ניתן היה לצפייה, אין לקבוע באופן קטגורי כי לא ניתן להביא ראיות לסתורן. תחת זאת, יש לבכר מבחן נסיבתי הבוחן, בין היתר אם מידת הפרטנות שבידיעתו של התובע אכן אפשרה לו להתמודד מראש עם טענות ההגנה באופן אפקטיבי; מה היה הטעם לאי הבאת הראייה המבוקשת במועד שבו הוצגו ראיות התביעה וכיוצא באלה. גישה זו מעניקה משקל ראוי לשאיפה להגיע לחקר האמת, גם אם יש בה כדי להאריך במידת מה את מסגרת הדיון ומשכו, כל זאת בכפוף לכך שלא ייגרם עיוות דין לנאשם. להשקפתי, אין בגישה האמורה כדי לפגוע בהגנת הנאשם שכן אם אמנם יביא התובע ראיות נוספות, הרי שכאמור, סעיף 166 מקנה לנאשם זכות להביא ראיות לסתור אותן".

18. ביישום ההלכה האמורה על ענייננו, יש לקחת בחשבון כי מדובר בזירת עבירה מורכבת למדי. הנאשם היה במקום בהיתר, שם היה ביתו. האקדח אשר הרג את המנוחה הוחזק על ידי הנאשם בהיתר. אין בעצם קיומה של הזירה כדי ללמד על אשמה, ורק התוצאה הטרגית היא אשר טעונה הסבר של הנאשם. זאת, כאשר אין מחלוקת כי היה מתח רב בין המנוחה לבין הנאשם, בטרם התרחש אירוע קיצוני, אשר הביא למות המנוחה. לפיכך, יש חשיבות רבה לגרסת הנאשם, ויש חשיבות לבחינת גרסתו נוכח מכלול הראיות בתיק, במרכזם ממצאי הזירה הפרטניים.

19. נוכח רוחב היריעה, ונוכח ריבוי הפרטים העולים מחוות דעת המומחים כולם, לרבות מומחה הזירה, התביעה לא יכולה לדעת בדיוק באלו חלקים מעדות המומחה תמצא ההגנה נקודות תורפה. שאלת הפגם ברצפה הייתה "על השולחן". ואמנם, במשתמע, נשאלה גם השאלה של סבירות ההתרחשות שמציע מומחה התביעה בהעדרו של פגם כזה. אולם, טענת המדינה כי הניחה שדי בעמדת המומחה, לפיה אין בהעדר הפגם כדי לסתור את התזה שלו, אינה מופרכת. מבחינה זו, במבחנים של הלכת **פלונית**, התשובה לשאלה אודות "מידת הפרטנות בידיעת התובע ואפשרות להתמודד מראש עם טענות ההגנה באופן אפקטיבי" - גבולית.

20. אולם, הטעם באי הבאת הראיה מראש ברורה עד מאוד. כתיאור הסנגור בתגובתו, ההנחה הייתה שנעשו כל הבדיקות הסבירות. התביעה הניחה שאין בהעדר כדי להכריע. מבחינה זו, "הטעם לאי הבאת הראייה המבוקשת במועד" מובן, ואינו צריך לעמוד לחובת התביעה, כמכשול בפני אפשרות להבאת ראיה אובייקטיבית ורלוונטית. הרי למעשה, רק כאשר הוצב עניין מגע הקליע ברצפה כאחד הרכיבים המרכזיים של

חוות דעת ההגנה, נתעוררה המדינה לבדוק הדבר שוב.

21. נראה כי, באיזון שנקבע בהלכת **פלונית**, יש מקום לתת בכורה "לשאיפה להגיע לחקר האמת, גם אם יש בה כדי להאריך במידת מה את מסגרת הדיון ומשכו". שאיפה, המקבלת משקל מיוחד נוכח האינטרס הציבורי בבירור האמת לגבי נסיבות מותה של המנוחה, והחשש כי מדובר בעבירת רצח.

22. אין אנו מתרשמים כי "יגרם עיוות דין לנאשם", כלשון אותה הלכה. העיכוב בניהול המשפט לא צפוי להיות רב מאוד. יתרה מכך, בהנחה כי הנאשם אכן חף מפשע, לא יגרם לו נזק בהבאת ראיות נוספות בדרך לחקר האמת. זאת, הן משום זכות הנאשם לבחון את הממצא החדש, והן משום הזכות להביא ראיות לסתור העומדת לנאשם לפי סעיף 166 לחוק סדר הדין הפלילי.

נוכח כל האמור, אנו מתירים את הגשת ראיות ההזמה. התביעה תגיש המסמכים לתיק בית המשפט תוך שלושה ימים.

העדים ייחקרו על מסמכים אלה ביום 14/3/22 שעה 12:30.

לישיבה זו יש להזמין הנאשם משב"ס וכן הקלטה.

ניתנה היום, ד' אדר ב' תשפ"ב, 07 מרץ 2022, בהעדר הצדדים.

אריאל חזק, שופט

אלון אינפלד, שופט

אריאל ואגו, סגן הנשיאה
אב"ד